

ЗАКОНИ ЗА ВСЕКИ ДЕН

**366 МЕДИТАЦИИ ВЪРХУ СИЛАТА,
СЪБЛАЗНЯВАНЕТО, МАЙСТОРСТВОТО,
СТРАТЕГИЯТА И ЧОВЕШКАТА ПРИРОДА**

THE DAILY LAWS © 2021 by Robert Greene

© Марин Загорчев, Илия Иванов, Стамен Стойчев, Диана Кутева,
Анна Орешкова, Горан Райновски, Мариана Мелнишка, *превод от английски*
© Деница Трифонова, *дизайнер на корицата*

© Сиела Норма АД

София • 2023

ISBN: 978-954-28-4513-3

РОБЪРТ ГРИЙН

**ЗАКОНИ
ЗА
ВСЕКИ
ДЕН**

**366 МЕДИТАЦИИ ВЪРХУ СИЛАТА,
СЪБЛАЗНЯВАНЕТО, МАЙСТОРСТВОТО,
СТРАТЕГИЯТА И ЧОВЕШКАТА ПРИРОДА**

На Брут – най-великата котка, живяла някога.

СЪДЪРЖАНИЕ

ПРЕДГОВОР

7

ЯНУАРИ

Житейската ви задача

13

ФЕВРУАРИ

Съвзршеното чиракуване

69

МАРТ

Майсторство в работата

131

АПРИЛ

Безупречният придворен

191

МАЙ

Неискрено безучастните зрители

249

ЮНИ

Божественият занаят

307

ЮЛИ

Съблазнителният тип

371

АВГУСТ

Майсторът на убеждаването

427

СЕПТЕМВРИ

Великият стратег

483

ОКТОМВРИ

Емоционалната същност

545

НОЕМВРИ

Рационалното Аз

603

ДЕКЕМВРИ

Космическото величие

659

Предговор

От самото начало на съществуването ни като вид ние, хората, зависим от връзката си с реалността, за да оцелеем и да постигнем успех. За предците ни това е означавало, че е трябвало да бъдат много чувствителни към околната среда, да откриват промени във времето, да предвиждат присъствието на хищници, да разберат как биха могли да си набавят храна. Трябвало е да бъдат постоянно нащрек и непрекъснато да мислят какво им казва околната среда.

При подобни условия на непосредствен натиск последствията от всяко невнимание могат да бъдат на живот и смърт. Ето защо човешкият мозък е развил инструмент, който помага на хората не само да откриват опасности, но и бавно да поемат контрол над коварната околна среда. В момента, в който предците ни са започвали да се обръщат навътре и да се поддават на желания и фантазии, реалността ги е наказвала сурово за заблудите и лошите им решения.

Днес, стотици хиляди години по-късно, ние разполагаме със същия мозък, предназначен за същата цел. Но тъй като сме придобили по-голям контрол над заобикалящата ни среда и физическият натиск е отслабнал драстично, опасностите са станали много по-фини – те идват под формата на хора (не леопарди) и сложната им психология, както и във вида на деликатните политически и социални игри, които ни се налага да играем. Поради тези не толкова очевидни опасности най-големият ни проблем е, че умовете ни са склонни да стават по-малко чувствителни към околната среда. Обръщаме се навътре, погълнати от мечтите и фантазиите си. Ставаме наивни.

В допълнение към тази опасна амалгама културата ни е склонна да пълни главите ни с всякакви фалшиви представи и да ни кара да вярваме какви трябва да бъдат светът и човешката

природа, а не какви са всъщност. Ние приемаме всичко това за чиста монета, действаме въз основа на тези погрешни схващания и точно както в миналото, заобикалящата ни среда и реалността в крайна сметка ни наказват за нашето основаващо се на заблуди поведение. Дори да не загубим живота си, кариерата и личните ни взаимоотношения поемат по грешен път. Обвиняваме другите за бедите си, но всъщност през цялото време проблемът е вътре в нас. Той произтича от наивността ни и фантазиите, от които сме погълнати, защото те несъзнателно ръководят действията ни.

В следващите редове са поместени някои от често срещаните погрешни представи в нашата култура, които могат да ни подведат: например, когато става дума за кариерата ни, вярваме, че ключът към бъдещия ни успех се състои в това къде сме учили, с кого се познаваме и с кого сме свързани. Смятаме, че допускането на грешки, неуспех или каквито и да било конфликти трябва да се избягват на всяка цена и че трябва да побързаваме да спечелим пари, да привлечем внимание и да се издигнем до върха. Представяме си, че работата трябва да е забавна, че скуката е нещо лошо и че можем да използваме преки пътища, за да станем наистина добри в нещо. Смятаме, че креативността е нещо, с което се раждаме, дар от природата. Мислим, че всички са равни и че йерархиите са останали в миналото.

Когато работим с хора, сме с убеждението, че повечето от нашите приятели и колеги ни харесват и искат да ни се случи най-доброто. Смятаме, че на хора с модел на лошо поведение може да се вярва, ако кажат, че са се променили, че твърдо убедените и дълбоко възмутени хора няма как да не казват истината и че управляващите, включително шефовете ни, не са неуверени в себе си. Представяме си, че хората, които са изключително мили и отстъпчиви, не маскират потенциално тъмна и коварна природа, че тези, които подкрепят прогресивни идеи, имат съответния добродетелен характер и че хората ще ни бъдат благодарни за всяка услуга, която им правим.

За себе си смятаме, че е важно да бъдем честни и да казваме на другите точно това, което мислим. Намираме за правилно да демонстрираме най-добрите си качества – интелигентността, трудолюбието си и т.н. Смятаме, че ако ни се случват лоши неща, ние сме просто жертви и по никакъв начин не сме отговорни за тях. Разбира се, виждаме, че някои хора са нарцистични, агресивни, завистливи, настроени грандомански и манипулативни, но вярваме, че това са само няколко гнили ябълки и у самите нас няма нито едно от тези качества.

Много често навлизаме в света на работата, обременени с подобни заблуди на доста млада възраст, и внезапно се сблъскваме с реалността. Откриваме, че някои хора имат крехко его, могат да бъдат коварни и изобщо да не са такива, каквито изглеждат. Заслепени сме от безразличието им или от внезапни актове на предателство. Да бъдем себе си и да казваме това, което мислим, може да ни докара проблеми. Осъзнаваме, че работният свят е пълен с политически игри, за които никой не ни е подготвил.

Някои от кариерните ни решения, основаващи се на желанието за пари и внимание, водят до емоционално прегаряне, разочарование и задънени улици. Като не гледаме на себе си по честен начин и замазваме собствените си недостатъци и слабости, попадаме в капана на модели на поведение, които не можем да контролираме. С годините погрешните тълкувания, грешните стъпки и нереалистичните решения се натрупват, поради което можем да станем огорчени, объркани и наранени.

Книгата „Закони за всеки ден“ е създадена, за да преобърне тези токсични модели и да ви върне обратно към реалността. Тя е насочена към различните заблуди, от които всички сме погълнати, и има за цел да поведе съзнанието ви към най-дълбоко вкоренените черти на човешката природа и това как функционира мозъкът ни в действителност. Целта на книгата е да ви превърне в радикален реалист, така че, след като сте я прочели, да можете сами да виждате хората и събитията през тази проясняваща призма и да станете по-чувствителни към опасности-

те и възможностите в социалната ви среда. Тя се основава на двайсет и пет години усилено изследване на темите за властта, убеждаването, стратегията, майсторството и човешката природа и съдържа същината на всички уроци в книгите ми.

Статиите от първите три месеца ще ви помогнат да се отървете от всички външни гласове, които ви казват кой път в кариерата да следвате, и наместо тях ще ви свържат със собствения ви глас, с това, което ви прави уникални, с целта и призванието ви в живота. След като тази връзка бъде направена, ще разполагате с ръководство за всички ваши следващи кариерни решения. Тези статии ще ви покажат, че значение имат не образованието или парите, а вашата упоритост и силата на желанието ви да учите. Ще разберете, че провалите, грешките и конфликтите често са най-доброто образование и как от всичко това на бял свят излиза истинското творчество и майсторство.

Следващите три месеца ще ви научат как да разпознавате политическата природа на работния свят и колко опасно е да приемате привидното за истина. Те ще ви помогнат да разпознаете токсичните хора, преди да успеят да ви потопят в емоционалните си водовъртежи, и ще ви научат как съзнателно да надхитряте големите манипулатори.

Следващите три месеца ще се опитат да ви покажат как работят истинското убеждаване и влияние – не като мислите първо за себе си и казвате това, което е в ума ви, а като проникнете в нагласата на другите и се позовавате на техния личен интерес. Освен това те ще ви помогнат да станете превъзходен стратег в живота си, да напредвате ефективно в каузите, в които дълбоко вярвате, и да реализирате целите си.

Последните три месеца ще ви потопят в основните мотиви, които движат човешкото поведение, включително вашето собствено. Те ще ви накарат да се замислите кои сте, и да осъзнаете, че сте човешко същество с недостатъци като всички останали. Така не само ще развиете по-голяма емпатия и приемане на хората, но ще получите и ключа към промяна на собствените си негативни модели. Тези статии ще ви покажат, че като се

изправите срещу най-дълбоките си страхове за това, че човек е смъртен, можете да се отворите към наистина страхотната природа на живота, да оцените всеки миг, който ви остава, и да се потопите във величието му.

Статиите са взети от пет мои книги и от част от книгата, върху която работя в момента – „Законът на величието“, от интервюта и разговори през годините и от публикации в блогове и онлайн есета, които съм написал. В края на всяка статия споделям заглавието и главата от книгата, от която са взети, така че да можете да задълбочите проучването си върху всяка конкретна идея. Всеки месец има конкретно заглавие и подтема и започва с кратко есе. Тези есета илюстрират връзката на идеите в моите книги със собствения ми опит, трудностите, които съм срещал, и реалистичните уроци, които съм извлякъл от тях.

Тази книга може да се чете избирателно, като по ваше желание прескачате някои от статиите и приспособявате идеите към вашите собствени проблеми в дадения момент от живота ви. (Ако желаете, съдържанието ще ви помогне да намерите такива пасажки.) Най-добре обаче е да прочетете „Законови за всеки ден“ от кора до кора, като започнете от датата, на която книгата е попаднала в ръцете ви. По този начин тя ще ви потопи във всяка тема, ще проникне в съзнанието ви и ще ви помогне да развиете основополагащия навик да виждате нещата такива, каквито са. Като част от този навик е най-добре да си водите бележки колкото можете по-често, като свързвате статиите със собствените си минали и настояща преживявания. Още по-добре е от време на време да прилагате някои от идеите на практика и да отразявате реалните преживявания, които произтичат от това.

И накрая, разгледайте „Законови за всеки ден“ като един вид *bildungsroman*. *Bildungsroman* – на немски означава „роман за развитие“ или „образователен роман“ – е литературен жанр, чието начало е положено през XVIII век и продължава до настоящето. В тези истории главните герои, често доста млади, навлизат в живота, изпълнени с наивни представи. Авторът

ги отвежда на пътешествие през земя, гъмжаща от злодеи, мошеници и глупаци. Постепенно героите се научават как да се отърват от различните си илюзии, докато реалният свят ги обучава. В крайна сметка те осъзнават, че реалността е безкрайно по-интересна и по-богата от всички фантазии, с които са били хранени, и излизат просветени, изпитани в битки и със завидна за възрастта си мъдрост.

Книгата „Закони за всеки ден“ ще ви отведе като главен герой на подобно пътешествие през земя, пълна с опасни и токсични типове хора, ще ви помогне да се отървете от илюзиите си и ще ви закали за предстоящите битки, така че да придобиете уменията да виждате хората и света в истинската им светлина.

Ние не притежаваме мъдрост по рождение, а трябва да я открием сами, след пътуване през пустинята, което никой друг не може да предприеме вместо нас... Животът, на който се възхищавате, нагласите, които ви се струват благородни, не са резултат от обучение у дома, от баща или от преподаватели в училище, те са възникнали от началото на много различен ред, чрез реакция от влиянието на всичко зло или обичайно, което преобладава около тях. Те представляват борба и победа.

Марсел Пруст